

RAPORTTI PERHETYÖSTÄ VUODELTA 2015 LAPUAN HIIPPAKUNNALLE

PETÄJÄVEDEN PERHEKESKEINEN SEURAKUNTA

Taustaa lyhyesti:

- Seurakuntamme yhdessä tekemisen työkuultuuri ja perhekeskeinen painotus sai myönteistä palautetta edellisessä piispantarkastuksessa v. 2008.
- Jyväskylän kristillisen opiston avustuksella olemme työyhteisönä suunnitelleet juuri perhetyötä.
- Seurakuntamme vuonna 2012 hyväksytty strategia 'Seurakuntaperhe on paras' edellyttää, että perhetyö läpäisee kaikki työalat. Painotusta saavat mm. seurakunnan lahjojen saaminen monipuoliseen käyttöön, erilaiset verkostot, avoimuus uudelle, jumalanpalveluksen yhteisöllinen kehittäminen viihtyisiksi kohtaamispaikoiksi, seurakunta kodinomaisena ja läheisenä yhteisönä.
- Alusta asti on painotettu myös sitä, että vanhuksia ei unohdeta, hekin ovat osa perhettä.

Pois työalakeskeisyydestä – monet työalojen isoista tapahtumista ovat yhdessä toteutettavia perhetapahtumia

- Entistä pitkäjänteisempi suunnittelu on paikallaan tiedotuksen ja päällekkäisyyksien välttämiseksi.
- Totutteleminen edelleen siihen, että monia tapahtumia on suunniteltava isolla porukalla.
- Kokeilemme ennakkoluulottomasti uutta emmekä mieti epäonnistumisen mahdollisuutta.
- Periaatteena on se, että väkisin ei pidetä yllä sellaista toimintaa, mikä ei vedä ihmisiä tai ei toimi.

Taloussuunnittelun ja toimintasuunnitelmien laatimisen haasteet

- Perhetyön kustannuspaikka ripoteltu eri työmuodoille talousarvioon. Talousarvion laadinta ja tilastointi on onnistunut pirstaleisuudesta huolimatta.
- Perhetyön piiriin kuuluvat seurakunnassamme seuraavat toiminnot: alakoululaisten perjantaitapahtuma Kids´Friday, Perhesunnuntait, uusimuotoiset, teemalliset miesten ja naisten illat, perhekerhot ja 4-vuotissynttärarit sekä Avartin ja PTK:n yhteinen pilottihanke 6. luokkalaisille ja yhteistyö Mammutti-hankkeessa. Viimeisimpänä mukaan ovat tulleet seurakuntalaisten ryhmien suunnittelemat ja toteuttamat jumalanpalvelukset, joiden keskeinen kohderyhmä on lapset ja perheet.

YHTEISTYÖSSÄ TEHTÄVIÄ ASIOITA JA TAPAHTUMIA:

KIDS´FRIDAY

Kids´Fridayn ideoivat vs. nuorisotyönohjaaja Sini Mantere ja vs. seurakuntapastori Kaisa Pihlajamäki yhdessä kanttori Leena Giers-Koljosen kanssa. Esikuvana oli vapaiden suuntien Kids action night – tapahtumat, mutta tapahtumasta on muotoutunut aivan omanlaisensa Petäjaveden seurakunnassa.

Ideana oli tarjota laadukasta ja mielekästä toimintaa alakouluikäisille seurakunnan yhteydessä. Illan kuluksi sovittiin: Laulamista ja hartaus n. 25 min., ohjelmarastit n. tunti ja lopuksi nyyttarit ja hippaa pihalla. Ilta alkaa klo 18 ja kestää 2 h. Ensimmäisellä kerralla mukana oli 37 lasta ja toimintapisteinä olivat letitys, kasvomaalaus, ystävyys- ja rakkauden rannekkeen tekeminen, postimerkinheittokilpailu, hiirenammunta, lautapelipiste ja pelkokerroin. Lisäksi oli grillausta.

Siitä lähtien Kids' Friday on järjestetty kerran kuukaudessa. Lasten ja vapaaehtoisten ohjaajien määrä on kasvanut joka vuosi. Viime talvikauden kävijämäärä oli 80-130 lapsen vaiheille ja vapaaehtoisia illoissa oli 20-30. Yksi suosituimmista pisteistä on ollut trampoliinitemppurata. Vanhemmat ovat oma-aloitteisesti innostuneet ottamaan vastuuta illoista. Iltoihin on luotu pelisäännöt, joiden mukaan ison porukan ohjailu toimii ja olo on turvallinen.

Kids' Friday tarjoaa erinomaisen matalan kynnyksen väylän kutsua aikuisia seurakuntalaisia mukaan seurakunnan toimintaan. Erilaiset kädentaito-, toiminta- ja tapahtumarastit antavat mahdollisuuden käyttää omia taitoja ja vahvuuksia yhteiseksi hyväksi ja lasten parhaaksi. Lisäksi ne tutustuttavat seurakunnan työntekijää seurakuntaansa ja tarjoavat lapsille mielekästä tekemistä seurakunnassa muokaten asenteita. Tärkeä merkitys on myös aikuisten läsnäololla ja yhteisellä tekemisellä lasten kanssa. Saamamme palaute on ollut hyvin positiivista ja monet lapset odottavat seuraavaa kertaa innokkaasti. Ideana on sekä aikuisten että lasten kanssa, että seurakuntalaiset kutsuvat mukaan kavereitaan.

Syksystä 2015 alkaen on toimintaan osallistunut apuohjaajina Kids'istä uloskasvaneita varhaisnuoria. Merkkejä jatkuvuudesta on siis olemassa.

PERHESUNNUNTAIT

- Taustana Kasvun toimikunnan kokous seurakunnan strategian pohjalta
 - o Pohdimme, miten oikeasti tukea ja tavoittaa perheitä laajasti ajateltuna – ei vain jotain kohderyhmiä.
 - o Emme halua eriyttää jumalanpalveluksia.
 - o Syntyi ajatus matalan kynnyksen tapahtumasta Family Sundaysta, joka olisi messun yhteydessä.
 - o Myös mummut ja papat haluamme mukaan - eläkeläisten sunnuntaille käy aivan hyvin perhetapahtuma.
 - o Messut pyritään valmistelemaan yhdessä niin, että mukana on liikettä ja havainnollisuutta sekä vahva seurakunnan osuus: esirukoukseen seurakuntalaisia, saarnoihin isosia, palvelutehtäviin rippikoululaisia jne.
 - o Rippikoululaiset olivat keväällä mukana valmistelussa ja toteutuksessa muiden mukana.
 - o Syksyllä 2013 muutimme nimeksi *PERHESUNNUNTAI*.

ESIMERKKEJÄ YKSITTÄISISTÄ PERHESUNNUNTAI –TAPAHTUMISTA

- o Vauvakirkko 11.1, osallistujia 76, 2014/74
- o Lasten pääsiäiskirkko 31.3, osallistujia 138
- o Lasten kevätkirkko 19.5, osallistujia 251

- o Mikkelinpäivän 2015 messun jälkeen oli lounas ja toimintapiste. Osallistujia oli 134, (v. 2014/142 ja 2013/100).
- o 1. Adventtisunnuntaina 2015 pidettiin syksyn toinen perhesunnuntai. Osallistujia oli ilahduttavasti 226. Ylipäänsä perhesunnuntait keräävät osallistujia vuosi vuodelta enemmän (2010/133, 2011/155, 2012/183, 2013/200, 2014/210). Tilastokasvu näkyy parhaiten 1. adventtisunnuntain perhemessussa. Viesti miellyttävästi ja yhteisesti toteutetuista messuista menee pikku hiljaa eteenpäin. Olemme siis löytäneet yhden avaimen jumalanpalveluselämän virkistämiseen. Perhesunnuntait sisältävät aina lounaan ja joskus yhteistä työskentelyä.

MESSUJEN TOTEUTUS SEURAKUNTALAISTEN RYHMIEN VOIMIN

Yhdessä toteutettujen perhemessujen lisäksi olemme syksystä 2014 alkaen koonneet kymmenkunta ryhmää, jotka ovat suunnitelleet ja toteuttaneet nimikkomessun viimeisen talvikauden aikana. Ideana on se, että ryhmät tekevät varsin itsenäistä työtä, miettivät toteutustapoja, musiikkia ja työjakoa. Sitten kokoonnutaan vielä kerran tai pari suunnittelemaan yhdessä papin ja kanttorin kanssa. Ryhmiä on ollut seuraavan kaltaisia: Yhteyden toimikunta, Diakoniatyön toimikunta, Kasvun toimikunta, Maa- ja kotitalousnaiset, miesten ja naisten iltojen väki, Lehterilaulajat, isokset ja muut nuoret, Pengerjoen lähetyspiiri ja Ylä-Kintauden lähetysompeluseura sekä Rauhanyhdistyksen erikseen kokoama lauluryhmä, joka on rikastuttanut paria messua vuodessa. Olemme saaneet jonkin verran muusikoita mukaan, joten pienen soitinryhmän kokoaminen onnistuu muutamaan jumalanpalvelukseen.

Haastamme edelleen yhteistyökumppaneita suunnitteluun ja toteutukseen. Viemme jumalanpalveluksen myös kulttuuri- ja muiden tapahtumien yhteyteen. Tästä esimerkkeinä ovat Ylä-Kintauden luontokirkko, Kulttuurikattauksen Piknik-kirkko ja paikallisen ravintoloitsijan kanssa ravintola Kanttariin ideoitu gospelhartaus, jota toteutetaan harvakseltaan. Kesäisin on toteutettu vanhassa kirkossa vähintään yksi sävelletty erityismessu. Lapsiperheitä on houkuteltu Jaakon päivän juhlaan ja vanhempaa väkeä yksin tai lastenlasten kanssa suvipäivän viettoon. Kesäasukkaille ja heidän perheilleen on tarjottu yksi musiikillisesti toteutettu pyhäpäivän kesämessu.

Kokemukset ovat olleet poikkeuksetta myönteisiä ja väki on ollut innolla mukana. Toteutustapa on jo lisännyt jonkin verran kävijämääriä messuissa. Yleisesti ottaen jumalanpalveluksiin osallistuminen on viimeisen 10 vuoden aikana ollut Petäjäviedellä lievässä kasvussa, kun se valtakunnallisissa tilastoissa on ollut laskusuunnassa. Se on kuitenkin selvää, että kehittämistyötä pitää tehdä tulevaisuudessakin lujasti, mikäli mielimme säilyttää seurakunnassamme elävän ja vilkkaan jumalanpalveluselämän. Kiinnitämme erityisesti huomiota yhdessä tekemiseen, musiikin rikkauteen ja myönteiseen ilmapiiriin. Työntekijät ovat sitoutuneet vahvasti jumalanpalvelusten kehittämistyöhön. Yksi suuri ongelma on se, että kirkkovuodessa on niin paljon pyhiä, että melkoinen osa jää edelleen väkimäärältään vähäisiksi.

MIESTEN- JA NAISTENILLAT

Miestoiminnan suunnittelun lähtökohtana on ollut seurakunnan työntekijöistä (kirkkoherra, seurakuntapastori, nuorisotyönohjaaja) sekä seurakuntalaisista koostuva tiimi. Naistyö toimii samalla periaatteella (lähetyssihteerin ja kanttorin lisäksi työntekijöistä ovat tulossa mukaan lastenohjaajat). Lisäksi mukana on seurakuntalaisia vastuutehtävissä. Illat ovat teemallisia (ulkopuolisia alustajia) ja sisältävät hartauden, elävää musiikkia, saunomista, hemmottelua ja tarjoilua. Molemmissa illoissa kokoontuu väkeä nykyisellään 15-30 henkilöä.

Eriytinen verkostoyhteistyö Petäjavedellä – Mammutti-ryhmä

Lasten ja nuorten parissa työskentelevien yhteistyöfoorumi 'Mammutti' - syntynyt parantamaan tiedonkulkua ja tehostamaan yhteistyötä

Mammutissa koolla vaihtelevasti edustajat seuraavista kuraattorin, yläkoulun, lukion ja ammattiopiston opojen lisäksi: sivistystoimi, työllisyyspalvelut, koulutoimi, varhaiskasvatus, Nuorisovaltuuston edustajat, sosiaalitoimi, srk (nuorisotyönohjaaja, lastenohjaajat, seurakuntapastori), nuorisotoimi, kulttuuri- ja kirjastotoimi, vapaa-ajantoimi, terveys, poliisi, työpaja, varikolta verkostoon –hanke, etsivä nuorisotyö.

§ Mammutin Alaosastot:

- 0-6-vuotiaiden ryhmä (Srk: lastenohjaajat)
- 7-18-vuotiaiden ryhmä (Srk: nuorisotyönohjaaja, seurakuntapastori)
 - o Alakoululaisten päiväleiri kesäkuussa
 - o Vuositeemana mielen hyvinvointi (ed. vuonna energijuomat/päihteet ja unirytmii)
 - o Teematapahtumat, kuten koko kylän päivä
 - o 7-luokkien ryhmäytyspäivät
 - o Retket Kylpylään ja Huvipuistoon.
- Työllisyysryhmä
- Tiedotus (seurakuntapastori): esimerkkinä Petäjävesi-lehden liite

MUITA TULEVIA SUUNNITELMIA

Aloitimme syyskaudella 2015 yhteistyön Kintauden kyläkunnan kanssa lapsi- ja perhetyön toimintojen käynnistämiseksi Kintauden koululla. Olemme pitäneet aluksi kaksi Kids'-iltaa siellä ja kokemukset ovat hyviä. Laajennamme toimintaa mahdollisuuksien mukaan, jos saamme vastuunkantoon työntekijöiden kanssa vanhemmat ja varttuneemmat nuoret.

Syksystä 2015 alkaen olemme pohtineet työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa erityisesti sitä, miten toiminta- ja virkaesurssien vähetessä pystymme sopeuttamaan työtavat ja yhteistyön muuttuviin olosuhteisiin. Lastenohjaajat osallistuvat nykyisin melkein työpäivän verran perhetyön suunnitteluun ja toteutukseen. Diakoni Sami Junttila on myös aktiivisesti mukana, koska papit (Seppo ja Ilkka) auttavat häntä diakonian tehtävien jakamisessa. Tulevina vuosina viriää varmasti myös yhteistyötä naapuriseurakuntien

kanssa. Lokakuussa meillä on asian tiimoilta yhteispalaveri Keuruun, Multian ja Uuraisten seurakunnan kanssa. Kehitystyötä tarvitaan siis edelleen mutta myös keskittymistä toimiviin ja kirkon perustehtävästä johdettuihin työtapoihin. Perhetyön näkökulma on erityisen tärkeä tarkastelukulma ja toiminnan innoittaja.

KIDS' FRIDAY-ILTOJEN KUMMI

Petäjäveden Osuuspankki on lupautunut Kids' Friday-iltojen kummiksi. Pankki tukee toimintaa tavara- ja rahalahjoituksin.

TALOUDESTA

Petäjäveden seurakunta on vastannut noin 5000 euron panostuksella valtaosasta kustannuksia. Perhetyötä ovat tukeneet Petäjäveden Osuuspankki, Petäjäveden kunta ja muutama yksityinen lahjoittaja. Näiden tahojen osuus on ollut tuhannen euron luokkaa. Lapuan hiippakunnan vuosivastus on ollut meille todella merkittävä siinäkin mielessä, että meillä on ollut mahdollisuus hankkia mm. asiantuntijapalveluita ja musiikkivieraita sekä rahoittaa perheretkeä. Toimintavälineitä olemme hankkineet pääosin budjettivaroin.

LAPRO-RAHASTON AVUSTUS

Kiitämme Lapuan hiippakuntaa vuosille 2013-2015 myönnetystä 2000 euron vuosivastuksista. Ne ovat olleet innostava ja rohkaiseva tuki pienen seurakunnan toiminnan kehittämisessä.

Tiimimme puolesta Petäjävedellä 14.09.2016

Seppo Ojala
kirkkoherra
040 5262 107
seppo.ojala@evl.fi